

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๕๕

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไทยรักชาวนาไทย

ข้อเท็จจริง

นายทะเบียนพรรคการเมืองมีหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๑๐๕๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ สรุปได้ความว่า

พรรคชาวไทยรักชาวนาไทยต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายใน ๑๘๐ วันนับตั้งแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาวไทยรักชาวนาไทย ไว้ในทะเบียนพรรคการเมือง คือวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พรรคชาวไทยรักชาวนาไทย ได้แจ้งแก่นายทะเบียนพรรคการเมืองว่า มีสมาชิกพรรค จำนวน ๕,๕๐๔ คน และได้จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๔) เสร็จแล้วจำนวน ๓,๑๕๐ คน ยังไม่ได้จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๔) จำนวน ๒,๓๑๔ คน ในวันเดียวกันนั้น ทางพรรคชาวไทยรักชาวนาไทยได้ส่งทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๔) ที่จัดทำเสร็จแล้วจำนวน ๓,๑๕๐ คน ต่อมาวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ พรรคชาวไทยรักชาวนาไทย แจ้งว่าได้จัดทำทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง (แบบ ท.พ. ๔) จำนวน ๒,๓๑๔ คน เสร็จเรียบร้อยแล้วและจัดส่งทะเบียนดังกล่าวในวันเดียวกัน

สำหรับการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองปรากฏว่า พรรคชาวไทยรักชาวนาไทยได้ยื่นคำขอจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง จำนวน ๕ สาขา ได้แก่

๑. ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลหินลาด อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก มีคณะกรรมการสาขา จำนวน ๕ คน

๒. ลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๒ ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

๓. ลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๓ ตำบลเขวาสินรินทร์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีคณะกรรมการสาขา จำนวน ๕ คน

๔. ลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๒/๑๓๒๕ หมู่ที่ ๑๑ แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการสาขา จำนวน ๕ คน

๕. สำหรับลำดับที่ ๔ พรรคชาวยุโรปขอถอนเรื่องกลับไปวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จึงไม่มีการพิจารณา

นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคชาวยุโรป ลำดับที่ ๑, ๒ และ ๓ ดังนั้น พรรคชาวยุโรปจึงมีสาขาพรรคการเมืองไม่ครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคชาวยุโรป นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวยุโรปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย และได้มีหนังสือถึงพรรคชาวยุโรปให้ยื่นคำชี้แจง พรรคชาวยุโรปได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๔ ชี้แจงว่าขอยอมรับข้อเท็จจริงตามคำร้องและไม่ขอโต้แย้งข้อกล่าวหาแต่อย่างใด และไม่ขอคัดค้านการที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณามีคำสั่งให้ยุบพรรคชาวยุโรป ตามคำร้องของผู้ร้อง

จากพยานหลักฐานข้างต้น เห็นว่า พรรคชาวยุโรปไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคครบ ๔ สาขา ใน ๔ ภาค ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

เมื่อทางพรรคไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบหัวหน้าพรรคชาวยุโรปไม่ได้โต้แย้งคำร้องแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคชาวยุโรปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ